MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 30.10.2026
Sayı : 1023

10/4908

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de uzun yıllardır süregelen köyden kente göç hareketleri; nüfusun belirli kent merkezlerinde yoğunlaşmasına, kırsal yerleşimlerin ise giderek tenhalaşmasına ve yaşlanmasına yol açarak ülkemizin demografik, ekonomik ve sosyal dengelerini olumsuz etkilemektedir.

Kentlerde artan nüfus yoğunluğu; konut yetersizliği, altyapı ve ulaşım aksaklıkları, çevresel baskılar ile eğitim ve sağlık hizmetlerinde yaşanan güçlükleri beraberinde getirmektedir. Özellikle doğal afet riski yüksek bölgelerde nüfusun ve ekonomik faaliyetlerin dar alanlarda toplanması, afet yönetimi ve müdahale süreçlerini kritik bir boyuta taşımaktadır. Buna karşılık kırsal alanlardaki nüfus kaybı; tarım ve hayvancılığın sürdürülebilirliğini, gıda arz güvenliğini ve yerel kültürel mirasın korunmasını tehdit etmekte; genç nüfusun kentlere kayması üretim kapasitesini ciddi oranda zayıflatmaktadır.

Bu gerekçelerle; köyden kente göçü besleyen nedenlerin çok boyutlu olarak ortaya konulması, kırsal alanlarda konut, ulaşım, sağlık, eğitim ve iletişim altyapısının iyileştirilmesi, tarımsal üretimin ve kooperatifçiliğin desteklenmesi, genç ve kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi, kırsalda yaşam kalitesinin artırılarak köylere gönüllü ve kalıcı dönüşü sağlayacak etkin politikaların belirlenmesi önem arz etmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, konunun bütün yönleriyle araştırılması, mevcut aksaklıkların tespiti ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Lütfi KAŞIKÇI
MHP Hatay Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'de uzun yıllardır devam eden köyden kente göç, nüfusun belirli merkezlerde yoğunlaşmasına, kırsal yerleşimlerin ise ekonomik, sosyal ve demografik açıdan zayıflamasına neden olmuştur. TÜİK'in 2025 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre, Türkiye'de il ve ilçe merkezlerinde yaşayanların oranı %93,6'ya ulaşmıştır. Bununla birlikte, büyükşehirlerde gerçekleştirilen idari düzenlemeler nedeniyle bu oranın tamamının fiilî kentleşmeyi ifade etmediği dikkate alınmalıdır. Nitekim TÜİK'in fiilî kent-kır yapısını daha doğru yansıtmak amacıyla kullandığı yeni sınıflamaya göre nüfusun %67,5'i yoğun kent, %15,8'i orta yoğun kent ve %16,8'i kır olarak sınıflandırılan yerleşim yerlerinde yaşamaktadır.

Nüfusun büyük kentlerde yoğunlaşması; barınma, ulaşım, altyapı, çevre, eğitim, sağlık ve diğer kamu hizmetleri üzerinde önemli bir baskı oluşturmakta, özellikle deprem riski yüksek bölgelerde afetlere hazırlık ve müdahale süreçlerini güçleştirmektedir. 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler, yalnızca yapı güvenliğinin değil, nüfusun dengeli dağılımının ve yerleşim politikalarının da afetlere dirençli bir Türkiye hedefi doğrultusunda değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur.

Diğer taraftan kırsal bölgelerde tarımsal üretimin ekonomik cazibesini kaybetmesi, istihdam olanaklarının yetersizliği, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan güçlükler ile sosyal ve kültürel imkânların sınırlı olması, özellikle genç nüfusun köylerden ayrılmasını hızlandırmaktadır. Kırsal nüfusun azalması ve yaşlanması; tarımsal üretimin sürdürülebilirliği, gıda arz güvenliği, yerel ekonomilerin devamlılığı ve kırsal kültürel değerlerin korunması açısından önemli riskler ortaya çıkarmaktadır.

Köylerin yalnızca tarımsal üretim yapılan alanlar olarak değil; modern altyapıya, nitelikli eğitim ve sağlık hizmetlerine, güçlü dijital bağlantılara, ulaşım imkânlarına ve farklı istihdam olanaklarına sahip, yaşam kalitesi yüksek yerleşim merkezleri olarak yeniden ele alınması gerekmektedir.

Bu kapsamda kırsal konut üretiminin desteklenmesi, tarım ve hayvancılığın ekonomik getirisinin artırılması, üretici örgütlenmesi ve kooperatifçiliğin güçlendirilmesi, gençlerin ve kadınların kırsal girişimciliğe yönlendirilmesi, kırsalda alternatif gelir kaynaklarının geliştirilmesi, uzaktan çalışma imkânlarının yaygınlaştırılması ve kamu hizmetlerinin kırsal yerleşimlerde erişilebilir hâle getirilmesi önem taşımaktadır.

Bunun yanında büyükşehir belediyeleri, il özel idareleri, yerel yönetimler ve ilgili bakanlıklar arasında etkin bir koordinasyon mekanizması oluşturularak, bölgelerin ekonomik, sosyal ve demografik özelliklerini dikkate alan, ölçülebilir hedeflere dayalı ve uzun vadeli kırsal kalkınma politikalarının geliştirilmesi gerekmektedir. Kırsal alanların ekonomik ve sosyal açıdan güçlendirilmesi, kentler üzerindeki nüfus baskısının azaltılmasına katkı sağlayacağı gibi tarımsal üretimin ve gıda arz güvenliğinin sürdürülebilirliğini de destekleyecektir.

Bu çerçevede; kentlerdeki nüfus yoğunluğunun nedenlerinin ve ortaya çıkardığı sorunların bütün yönleriyle incelenmesi, kırsaldan kente göçü hızlandıran ekonomik, sosyal ve demografik etkenlerin belirlenmesi, kırsal yerleşimlerin yaşam ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi, köylere gönüllü ve kalıcı dönüşü teşvik edecek uygulamaların ortaya konulması, kırsal kalkınmaya yönelik mevcut kamu politikalarının etkinliğinin değerlendirilmesi ve bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması gerekli görülmektedir.

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
YÜCEL BULUT	TOKAT	
Musa Küçük	Gümüşhane	
Feyzi Zırhlıoğlu	Bursa	
Ekrem Gökay Yüksel	BALIKESİR	
Saffet Sancaklı	KOCAELİ	
Cumali İNCE	Kilis	
Konur Alp Kocak	Konya	
[illegible]	[illegible]	
Zühal Karakoç	K.Maraş	
Ahmet ÖZYÜREK	Sivas	
Naci Sarıbaşak	Ordu	
Levent Uysal	MERSİN	
Hilmi Dürgün	Antalya	
İbrahim Okyay	Sanlıurfa	
Ertuğrul Gazi Konal	GİRESUN	
Muharrem VARLI	ADANA	
Samih IŞIKVEREN	ELAZIĞ	
Ahmet ERBAŞ	Kütahya	
[illegible]	[illegible]	
Mehmet Taytak	Afyonkarahisar	